

COVID-19'un En Fazla Etkilediđi Organlardan Biri Kalp Oldu

thi – Kalp sağlığı, pandemiden adım adım normalleşmeye başladığımız bu günlerde odaklanmamız gereken konudur. 11-17 Nisan Kalp Sağlığı Haftası'nda, pandeminin kalp sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri hakkında KTÜ Farabi Hastanesi Kardiyoloji Uzmanı Prof. Dr. Cihan ÖREM şu bilgileri verdi:

Önceleri COVID-19'un akciğerleri etkilediği biliniyordu. Hastalığın, zaman içinde tanınmasıyla COVID-19 enfeksiyonunun, diğer birçok organı da etkilediği görüldü. Bu bölgeleri; kan damarlarının iç yüzey tabakası, beyin, böbrek ve kalp olarak sıralayabiliriz. COVID-19 virüsü, kalpte doğrudan hasara yol açıp çeşitli sorunlara neden olabilirken var olan kalp hastalıklarını da ağırlaştırabilmektedir. COVID-19 pandemisi döneminde kardiyovasküler hastalıkların ve ölüm oranlarının arttığını gözlemledik.

COVID-19 enfeksiyonu geçirmiş hastaların 1-3 ay içinde çarpıntı, göğüs ağrısı ve nefes darlığı şikâyetleriyle Kardiyoloji Polikliniđi'ne sıkça başvurduğunu ve toplumda genel olarak kalp hastalıkları sıklığının arttığını gözlemlemekteyiz. COVID-19 enfeksiyonu; kalp krizi, kalp kası, kalp zarı tutulumu ve kalp ritmiyle ilgili sorunlar oluşturabilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre COVID-19 enfeksiyonunu atlatan kişilerde kalp krizi geçirme riski 1 yıl

içinde %63, kalp yetmezliği riski %72, felç geçirme riski ise %52 daha fazladır. Hastalığı hafif atlatanlar, virüse yakalanmadan öncesine oranla daha fazla kalp hastalığı riskine sahip oluyor. COVID-19 enfeksiyonu, ön planda solunum yollarını etkiliyor gibi görülse de COVID-19 kaynaklı ölümlerin üçte biri, kalbe bağlı nedenlerle gerçekleşmektedir. Bu ölümler, büyük ölçüde ya ciddi bir ritim bozukluğu ya da kalbin ağır hasar görmesi nedeniyle kalbin pompa gücünü kaybetmesi sonucunda olmaktadır. Dolayısıyla yoğun bakımlarda, kalp nedenli ölümler ön plandadır.

COVID-19, daha önce sağlıklı olanlarda kalp hastalığı nedeni olabilirken öncesinde altta yatan kardiyovasküler hastalıklar (hipertansiyon, koroner kalp hastalığı, kalp yetmezliği, ağır kalp kapak hastalıkları, ağır doğumsal kalp hastalıkları) ve diyabet, hastalığın ağır seyretmesine hatta ölümcül olmasına neden olabilmektedir. Kalp hastalıkları, hastaların bağışıklığı baskılayıcı diğer rahatsızlıkları yoksa tek başına COVID-19 enfeksiyonuna yakalanma riskini artırmamaktadır. Kardiyovasküler sorunların, enfeksiyona yatkınlıktan çok enfeksiyon ciddiyeti üzerine etkisi olmaktadır. Bu hastalıkların varlığı, yoğun bakım ihtiyacını 2-3 kat artırmaktadır.

Ciddi akciğer tutulumuna bağlı akut solunum sıkıntısı gelişen hastaların %27'sinde hipertansiyon, %19'unda diyabet ve %6'sında kardiyovasküler hastalık bulunduğu gözlenmektedir. Genel olarak COVID-19 olgularında ölüm oranı %2,3 iken beraberinde hipertansiyon, diyabet veya kardiyovasküler hastalığı olanlarda ölüm oranının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Pandemi döneminde kardiyovasküler hastalıkların artışının tek nedeni, sadece enfeksiyonun kalp hastalığı oluşturan olumsuz etkileri değildir. Diğer nedenler; toplum genelinde pandemi sürecinde eve kapanma, hareketsizlik, sağlıksız beslenme ve şişmanlama eğiliminin gözlenmesi olarak sıralanabilmektedir. Bu durumların, kalp ve damar hastalıklarının ve diyabetin

davetçisi olduğu ve de mevcut hastalıkların şiddetini artırdığı unutulmamalıdır. Bu nedenle pandemi sürecinde, eve kapanma dönemlerinde sağlıklı beslenmeye her zamankinden daha fazla özen gösterilmeli ve olanak buldukça COVID-19 enfeksiyonundan korunma prensipleri içinde hareket edilmelidir (ev içi egzersizleri, açık havada kalabalık olmayan ortamlarda yürüyüş gibi). Pandemi döneminde dikkat edilmesi gereken diğer bir durum; kalp krizi ve benzeri durumlarda veya kalp krizi öncesi şikâyetlerin bulunduğu hallerde COVID-19 enfeksiyonu kaygısıyla hastaneye başvurmaktan kaçınılmamasıdır. Hastanelere zamanında ulaşmama, mevcut durumu kötüleştirip ağır kalp krizlerine ve ölüme yol açabilmektedir. Göğüs ağrısı, ritim bozuklukları, nefes darlığı gibi şikâyetleri olanların, vakit kaybetmeden hastaneye başvurması gerekmektedir. Önemli bir kalp hastalığı, diyabeti ve hipertansiyonu olan hastaların, doktor kontrollerini aksatmaması ve doktorları tarafından verilen ilaçları düzenli bir şekilde kullanmaya devam etmesi önem arz etmektedir.